

Nogomet/fudbal kao prvi faktor pomirenja (2)

Odmah nakon reintegracije i uspostavljanja hrvatske uprave na području nekadašnje Sremsko-baranjske oblasti, pokreću se i fudbalske lige i na ovoj teritoriji, u koje se uključuju i srpski klubovi. Brojne utakmice u početku igrane su pod velikim policijskim osiguranjem, a zabeleženi su i brojni međunacionalni incidenti.

Od **Srdan Sekulić** - новембар 25, 2022

Iako je **Erdutski sporazum** potpisan u novembru 1995. godine proces mirne reintegracije tekao je nekoliko godina, a zvanično je završen 15. januara 1998. godine kada **Hrvatska** preuzima sve nadležnosti nad nekadašnjom **Sremskom-baranjskom oblasti**.

U tom periodu na pomenutom prostoru aktivne su fudbalske lige u kojima učestvuju veliki broj klubova, rangiranih u nekoliko liga i dva takmičenja, ligaškom i kup takmičenju. Ova nadmetanja odigravaju se sve do sredine 1998. godine kada tadašnju **Prvu ligu Sremsko-baranjske oblasti** ubedljivo osvaja **BSK iz Bijelog Brda**, dok je kup osvojio **Sinđelić iz Trpinje** koji će na gradskom stadionu u Vukovaru u finalnoj utakmici pobediti favorizovani BSK nakon boljeg izvođenja jedanaesteraca.

Fudbalska reintegracija

Po završenim političkim procesima dolazi do razvoja procesa i saradnje i u drugim segmentima društva pa tako i u fudbalu.

– Promenom Statuta HNS-a, do 1998. godine unutar **Županijskog saveza Vukovarsko-sremskog** nije bilo ni jedno središte. Mi smo u Vukovaru nakon povratka odlučili da formiramo središte, međutim ni jedan klub nije bio formiran u skladu sa **Zakonom o sportu**. U dogovoru sa **HNS-om** napravili smo jedan model po kojem središte osnivaju jedinice lokalne samouprave. Mi smo u martu 1998. godine održali osnivačku skupštinu i tada smo odlučili da recimo predstavnik **opštine Borovo** bude u Izvršnom odboru, a predstavnik **opštine Negoslavci** u Nadzornom odboru. Tada se ujedno krenulo i u reintegraciju svih klubova kako bi se od jeseni 1998. godine oni uključili u takmičenja – ističe predsednik Nogometnog središta Vukovar i jedan od aktera reintegracije u fudbalu **Zlatko Vrančić**.

Odvijaju se mnogobrojni sastanci između nekadašnjih sportskih prijatelja, ljudi koji su do pre samo nekoliko godina zajednički vodili fudbalski savez i fudbalske klubove.

– Što se tiče odnosa između klubova tu nije bilo nikakvih problema. Svi ti sastanci su bili korektni, a na kraju krajeva svi mi smo se dugo poznavali. Bilo je određenih želja da klubovi iz srpskih mesta imaju svoju ligu. Mi smo smatrali da to nije dobra ideja jer ako se ide u reintegraciju onda moramo igrati zajedno jer kad-tad je moralo doći do tih zajedničkih takmičenja – naglašava Vrančić.

Utakmice čuvala specijalna policija, bilo je i incidenata

Nakon brojnih sastanaka i konačnog dogovora pokrenuta su i ligaška takmičenja i veća je bojazan bila kako će to izgledati na terenu i oko njega.

– U periodu mirne reintegracije radio sam kao nastavnik u **Osnovnoj školi u Mirkovcima** i kao takav bio sam pozvan da budem trener seniorske ekipe **Hajduk Mirka** iz Mirkovaca. Bila je to jedna dobra ekipa i klub sa lepom tradicijom. Na prvu prvenstvenu utakmicu po reintegraciji išli smo sa strepnjom u **Nove Mikanovce**. Tamo smo išli u pratnji policije i svi automobili morali su da se pomere sa strane. Na samom stadionu bilo je tridesetak specijalaca, a gledalaca toliko da verovatno više nikada ih tamo nije bilo u tom broju. U jednom momentu kada smo dali gol naš igrač podigao je tri prsta i to je izazvalo mnoge probleme, ali navijači su sprečeni da naprave neki veći problem. Na kraju smo izgubili tu utakmicu i bilo je tih godina gotovo pravilo da smo na gostovanjima protiv hrvatskih timova morali da izgubimo utakmicu. Slično je bilo i na utakmicama **Vuteks Sloge** gde sam igrao, ali koliko se sećam nikada nije bilo nekih većih problema i incidenata, ne računajući pogrdna skandiranja – napominje sadašnji sportski direktor Vuteks Sloge iz Vukovara **Đorđe Lukić**.

Zanimljivo je bilo na području bivše vukovarske opštine gde je zapravo bilo najviše srpskih klubova, od kojih su neki zahvaljujući ranijem statusu dobili pravo da već od prve sezone igraju u najvišem rangu županijskog takmičenja.

– Po reintegraciji **trpinjski Sindelić** je uključen u **Prvu županijsku ligu Vukovarsko-sremsku**. Prvu utakmicu igrali smo protiv **Negoslavaca** na svom terenu i njih smo pobedili 12:2. Drugo kolo igrali smo opet na svom terenu, ovaj put protiv hrvatskog kluba iz **Rokovaca**. Pre utakmice su na teren došli specijalci sa psima, deminerima koji su obilazili teren da ne bi bilo kavih podmetanja i većih problema. Prvu utakmicu u nekom hrvatskom mestu nakon rata odigrali smo u **Komletincima** i tu zaista nije bilo nikakvih problema, osim onih povika iz publike. Inače, što se tiče samih klubova tu nije nikada bilo problema, međutim što se tiče publike tu do dana današnjeg možemo knjigu da napišemo. Tih godina imali smo dobru ekipu koja se u dve sezone borila za sam vrh što je u to vreme ostalima smetalo i pokušavali su da nas zaustave na sve moguće načine i tu pre svega mislim na sudijske krađe. Što se tiče zvaničnih fudbalskih organa kako vukovarskog središta tako i županijskog saveza nikada nije bilo nikakvih problema. Najveći propust bio je kada smo 2000. osvojili drugo mesto i pošto prvak nije hteo da ide u viši rang, nas niko nije ništa pitao, nego je u viši rang otišla trećeplasirana ekipa **Graničara iz Županje**, a mi smo ostali u toj ligi – istakao je nekadašnji igrač Sindelića i njegov dugogodišnji predsednik i član uprave **Slobodan Knežević Bobe** koji od svih incidenata iz tog perioda stavlja akcenat na onaj koji se desio u **Vodincima**.

– Najveći incident desio se u Vođincima kada je došlo do masovne tuče. Imali smo dobru ekipu i povelili smo sa 2:0, međutim sudija za njih svira dva penala i oni izjednačuju. U zadnjoj minuti naš igrač uzima loptu i ide u kontranapad i doživljava start kao **Sulejmani** i **Šimunić** na utakmici Srbije i Hrvatske, možda čak i gori. Sudija umesto crvenog kartona svira kraj utakmice i naši se igrači zagrlje i u glas viknu Sindelić. To izaziva lavinu među publikom koja ulazi na teren i napada naše igrače koji su se nekako probili do svlačionice uz mnogobrojne udarce. Tada nas je iz Vođinaca ispratila policija. Vrhunac je da su nakon te utakmice naša tri igrača kažnjena, njihov ni jedan – zaključuje Knežević.

I Hrvati povratnici doživljavali provokacije

Fudbal je u novijoj hrvatskoj istoriji značajan nacionalni fenomen, sa momentima prenapetosti tog fenomena, pogotovo ako se taj fenomen posmatra sa nekog drugog aspekta koji nema veze sa sportom. Taj fenomen preliva se i na lokalni fudbal, a nakon povratka Hrvata u Vukovar, aktivira se i **HNK Vukovar '91** koji će 1999. godine osvojiti prvo mesto u Drugoj ligi i od sledeće sezone zaigrati u najelitnijem hrvatskom fudbalskom takmičenju. Tih povratničkih godina u grad dolazi i nekoliko tada dobrih i značajnih igrača koji će zaigrati u dresovima Vukovara 91.

– U Vukovar sam se vratio 1998. godine i nas sedam Vukovaraca je došlo da igramo za Vukovar '91 gde smo ostvarili plasman u Prvu ligu i igrali smo tu ligu, nažalost, samo jednu godinu kada smo ispali zadnje kolo izgubiši od **vinkovačke Cibalijske**. Tada preuzimam mesto trenera u Vukovaru '91. U ovom klubu kao trener osvojio sam 17 trofeja, igrali smo dva puta kvalifikacije za Prvu ligu i dva puta bili prvaci Druge lige, viceprvaci države sa juniorima, u kupu smo ušli među 16 najboljih – kaže **Ivica Radoš Čuta**, jedan od pripadnika one sjajne generacije **bogdanovačkog Srema**, kasnije **Kroacije**, koja je 1991. godine ostvarila plasman u Međurepubličku ligu u kojoj, zbog rata, nikada nije ni zaigrala, a o čemu smo pisali [u prvom delu feljtona](#).

Radoš se seća i prvih meseci provedenih u Vukovaru, prvih utakmica sa srpskim klubovima, nemilim scenama i incidentima.

– Kada sam došao u Vukovar igrači su bili smešteni u samačkom hotelu u **Borovu naselju**. Moram da priznam da mi je tada bilo nelagodno jer je naveče dolazilo do bacanja petardi, plašenja i te godine kada je Vukovar ušao u Prvu ligu dogodilo se nešto što je bio bitan okidač. Naime, tada smo u naše juniore doveli igrača srpske nacionalnosti **Danijela Popovića**. Sećam se i drugih utakmica iz tog vremena između srpskih i hrvatskih klubova i gde je bilo puno ružnih scena. Za Srbe se ne zna šta je bilo gore, da li da prvu utakmicu igraju vani ili da igraju na svom terenu. Te tenzije su se ponavljale nekoliko godina, na utakmicama je bilo obavezno osiguranje. Kada smo igrali utakmicu sa **Vuteks Slogom** na njihovom terenu, osiguranje je bilo neverovatno, a na stadionu je bilo više od hiljadu ljudi. Navijači Srbi su vikali „Ovčara, Ovčara“, hrvatski su psovali majku četničku itd. Za nas je tada igrao **Fatmir Vata**, igrač sa Kosova, a znamo kakvo je tih godina stanje bilo tamo i na njemu su se posebno življavali srpski navijači. Kada je dao gol krenuo je prema njima i to je ponovo izazvalo razne povike – seća se Radoš.

Ovakva netrpeljivost trajaće sve do sredine dvehiljaditih godina, kada nastupa neka nova generacija igrača, ali i kada dolazi do odliva stanovništva pa samim tim i kvalitetnih igrača i kada neke nove muke teraju i jedne i druge na međusobnu saradnju.

Ovaj tekst je napisan uz finansijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa poticanja novinarske izvrsnosti.